

REFERAT Natur-, Miljø- og Planudvalget d. 01-02-2023

Mødedato Onsdag d. 01. februar 2023 kl. 14:30

Mødested Mødelokale 2, Snorrebakken 66, Rønne

Mødedeltagere René Danielsson, Karen Lynn Jacobsen, Helle Munk Ravnborg, Søren Schow, Mikael Benzon

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Temadrøftelse om fremtidig affaldsordning.....	4
Godkendelse af nye takster.....	5
Orientering om ny kontrakt med Fugato.....	7
Godkendelse af forslag til kulturelle formål på Kjøllegaard.....	9
Ansøgning om ophævelse af strandbeskyttelseslinje for et opfyldt areal ved Rønne Havn.....	11
Vedtagelse af Temalokalplan nr. 128 for helårsboliger i 8 byer.....	13
Navngivning af privat fællesvej, Sømarken.....	16
Orientering om miljøforureninger i 4. kvartal 2022.....	18
Godkendelse af indsatsplan for regional jordforurening 2023.....	20
Orientering om lovliggørelse af Nexø Hallens kunstgræsbane.....	21
Orientering om meddelte miljøtilladelser og miljøgodkendelser til husdyrbrug i 2. halvår af 2022....	23
Orientering om rottebekæmpelse og biodiversitetsfremmende indsatser.....	25
Anlægsregnskab for renovering af havnekontoret på Svaneke Havn.....	27
Anlægsregnskab for etablering af pædagogiske læringsmiljøer og madskole på Paradisbakkeskolen	29
Anlægsregnskab for pædagogiske læringsmiljøer på skolerne og madskole - projektering.....	31
Anlægsregnskab for etablering af pædagogiske læringsmiljøer på Hans Rømer Skolen – byggeri.....	35
Gensidig orientering.....	37
Sager til høring.....	38
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til kabellægning af gadebelysning i Nexø i 2023.....	39
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til renovering af omklædnings- og badefaciliteter i Rønne I	40
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udskiftning af den resterende del af vinduerne på Ullasv	41
Lukket: Lukket sag: Anlægsbevilling til indretning af mødelokaler i Dams Gård til midlertidig brug	42
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til renovering af boliger og ventilationsanlæg på Plejehjem	43
Lukket: Lukket punkt: Fire nye brandkøretøjer og finansiering af merudgifter.....	44
Lukket: Lukket punkt: Ophævelse af reservation til børnehus på Pileløkken i Allinge.....	45

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Fraværende:

Bemærkninger:

Nanna Winkler, Dansk Affaldsforening deltog via skype under behandling af punkt 2 Temadrøftelse om fremtidig affaldsordning.

Jens Hjul-Nielsen, BOFA, deltog under behandling af punkterne 2 Temadrøftelse om fremtidig affaldsordning, punkt 3 godkendelse af nye takser og punkt 4 orientering om ny kontrakt med Fugato.

Punkt 2: Temadrøftelse om fremtidig affaldsordning

17/154

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø og Planudvalget beslutter

Resumé

Natur-, Miljø og Planudvalget skal drøfte og beslutte en retning for arbejdet med den fremtidige affaldsordning.

Indstilling

Direktøren indstiller at

- udvalget på baggrund af oplæg fra Dansk Affaldsforening drøfter ønsker til og retning for fremtidig affaldsordning

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Input givet.

Sagsfremstilling

Nanna Winkler fra Dansk Affaldsforening vil deltage online og præsentere de lovmæssige rammer, som den nye affaldsordning skal passe ind i. Samtidig vil hun også gennemgå hvordan affaldsordningerne ser ud i udvalgte kommuner.

På baggrund af oplægget skal udvalget drøfte og beslutte retningen for det videre arbejde med den fremtidige affaldsordning herunder hvilke emner udvalget ønsker belyst og beskrevet til kommende udvalgmøde.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 3: Godkendelse af nye takster

17/154

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Den 13. oktober 2022 besluttede Kommunalbestyrelsen at taksten for affaldshåndtering (miljøbidrag og dagrenovationsgebyr) genberegnes således, at pålægningen af moms pr. 1. januar 2023 og frem følger den seneste afgørelse fra Landsskatteretten. Det vil sige, at taksterne opkræves uden pålægning af moms. BOFA har genberegnet taksterne, og fremlægger et revideret takstblad til politisk godkendelse. Det forventes, at de reviderede ejendomsskattebilletter udsendes primo 2023.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- Takstbladet godkendes.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Anbefalet, idet udvalget ønsker en supplerende sagsfremstilling til møde i Økonomi- og Klimaudvalget, der indeholder relevante poster i forhold til oprindelig godkendelse. René Danielsson kan ikke medvirke, da sagsfremstillingen og bilag ikke kan redegøre for, hvor 2/3 af den forventede takstnedsættelse ift. den af et flertal vedtagne takst fra oktober 2022 er henne. Karen Lynn Jacobsen kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

Landsskatteretten besluttede den 21. oktober 2020, at der ikke længere skal opkræves moms af affaldsydelser. Efter beslutningen udsendte Skattestyrelsen en meddelelse til landets kommuner om, at de fortsat kunne opkræve moms indtil der forelå et styresignal fra Skattestyrelsen, som vejledning i tolkning af Landsskatterettens beslutning.

Styresignalet foreligger stadig ikke, men Kommunalbestyrelsen vedtog på møde den 13. oktober 2022, at taksten for affaldshåndtering (miljøbidrag og dagrenovationsgebyr) genberegnes således, at pålægningen af moms pr. 1. januar 2023 og frem følger den seneste afgørelse fra Landsskatteretten.

BOFA har søgt assistance hos kommunens revisionsvirksomhed (BDO) for at sikre, at genberegningen ligger så tæt på det forventede kommende styresignal som muligt.

Nye takster:

BOFAs oprindelige budget for 2023 er udarbejdet i andet kvartal af 2022. En række forudsætninger har ændret sig siden da, og disse er BOFA også forpligtet til at indarbejde i de genberegnete takster. Forudsætningerne omfatter bl.a.:

- Fjernelse af moms
- Forøget EU-tilskud
- Inflation og prisudvikling
- Ændret prisloft på varmeproduktion
- Vigende afsætningspriser

- Ny kontrakt
- Leasing af materiel

En detaljeret gennemgang over hvordan ændringerne påvirker taksterne fremgår af det lukkede bilag, ”Væsentlige påvirkninger af taksten”.

Resultatet af genberegningen er, at taksten for en standard husstand med ugetømning falder med 125 kr.

Ny ejendomsskattebillet skal udsendes

Reguleringen af taksten medfører at borgerne vil modtage nye ejendomsskattebilletter. Disse forventes at blive udsendt hurtigst muligt efter Kommunalbestyrelsen endelige godkendelse af taksterne.

Økonomiske konsekvenser

Resultatet ved genberegningen af de årlige takster har betydet et fald på 125 kr. for en standard husstand med ugetømning.

Bilag

BOFAs takster og gebyrer 2023

Punkt 4: Orientering om ny kontrakt med Fugato

17/154

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Resumé

Den 15. december 2022 besluttede kommunalbestyrelsen at ophæve kontrakten med renovatørfirmaet HCS. Samtidig gav kommunalbestyrelsen tilladelse til, at der kunne indgås en midlertidig kontrakt med Fugato om at fortsætte affaldsindsamlingen indtil senest 31. december 2024. Kontrakten er nu indgået. Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres hermed om det overordnede indhold.

Indstilling

Direktøren indstiller

- Sagen til orientering

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Den nye kontrakt med Fugato minder meget om den nuværende ordning. Dvs. der fortsat indsamles følgende fraktioner ved husedene:

- papir og pap i samme beholder
- restaffald i sækkestativ
- batterier og småt elektronik i små poser oven på låget af beholderen
- tekstiler i pose i beholderen til papir og pap

Der hvor den nye kontrakt afviger lidt fra den tidligere er ift. sommerhuse, køretøjer og renovationsmedarbejdernes danskunderskaber.

1. Sommerhuse

Sommerhuse og helårsboliger beliggende i sommerhusområder (eller sommerhusaftaleområder) skal stille deres materiel ud til skel, når det skal tømmes. Sker dette ikke, bliver affaldet ikke afhentet.

Sommerhuse uden for sommerhusområder eller sommerhusaftaleområder får fortsat afhentet deres affald, som de plejer.

2. Køretøjer

Fugato skal køre med biler, der lever op til Euronorm V-standarden. Fordi kontrakten skulle indgås hurtigt, kan bilerne ikke leve op til standarden fra kontraktstart. Det kommer de dog til senest 1. maj 2023:

- Den 1. marts 2023 skal fire ud af seks biler leve op til Euronorm V-standarden.
- Den 1. maj 2023 skal alle seks biler leve op til Euronorm V-standarden.

Bilerne kan leve op til standarden ved enten at være købt sådan, eller ved at blive opgraderet, så de kommer til at gøre det.

3. Renovationsmedarbejdernes danskunderskaber

Tidligere var reglen, at alle renovationsmedarbejdere skulle kunne tale og forstå dansk. Nu er reglen, at der minimum skal være én på hver bil, som kan tale og forstå dansk. Ved at ændre reglen, vil Fugato have lettere ved at rekruttere nye medarbejdere.

Økonomiske konsekvenser

Den nye kontrakts økonomiske forhold bliver behandlet i det andet dagsordenspunkt, "Nye takster".

Punkt 5: Godkendelse af forslag til kulturelle formål på Kjøllegaard

21/8239

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvikling indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Forslag til kommuneplantillæg og lokalplansforslag for kulturelle formål på Kjøllegaard er udarbejdet af administrationen.

Ejeren af den tidligere landbrugsejendom Kjøllegaard, ønsker at omdanne ejendommen til brug for kulturelle formål med tilknyttede overnatningsenheder, samtidig med at beboelsesdelen af gården forsat kan benyttes som bolig.

Kommunalbestyrelsen skal godkende forslag til kommuneplantillæg nr. 13 og forslag til lokalplan nr. 134, så planerne kan sendes i høring.

Indstilling

Direktøren indstiller at

- forslag til kommuneplantillæg nr. 13 og forslag til lokalplan nr. 134 godkendes og sendes i 8 ugers høring.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Anbefales.

Sagsfremstilling

Ejeren af den nedlagte landbrugsejendom Kjøllegaard beliggende på Lyrbyvej 32, Østermarie, har anmodet om at omdanne ejendommen til et kulturelt aktivitets- og mødested. Projektet kan ikke realiseres uden at der tilvejebringes et kommuneplantillæg og en lokalplan.

Ejendommens placering er vist på kortet til venstre. Planområdet er vist med rødt på kortet til højre.

Efter afholdelse af indkaldelse af ideer og forslag besluttede Kommunalbestyrelsen d. 25. november 2021 at igangsætte planlægningen der skulle muliggøre projektet. Administrationen har efterfølgende udarbejdet forslag til kommuneplantillæg nr. 13 vedlagt som bilag 1 og forslag til lokalplan nr. 134 vedlagt som bilag 2.

Planforslagene skal give mulighed for, at Kjøllegaard kan blive et kulturelt aktivitets- og mødested. Endvidere giver forslagene mulighed for at der kan etableres fem overnatningshytter på ejendommen, samtidigt med at gårdens eksisterende bolig fortsat kun kan anvendes til beboelse. Grundejers projekt kan ses som bilag 3.

Herudover indeholder lokalplanen bestemmelser, der skal sikre at de gamle landbrugsbygninger udseende bevares set udefra, mens udseendet af bygningerne ind mod gårdspladsen kan ændres betydeligt.

Screening for miljøvurdering/Miljørapport:

Forslag til kommuneplantillæg nr. 13 og forslag til lokalplan nr. 134 er omfattet af miljøvurderingsloven. Bornholms Regionskommune har foretaget en screening for miljøvurderingspligt af planforslagene.

Administrationen vurderer, at planforslagene ikke vil få en væsentlig indvirkning på miljøet, og planforslagene er derfor ikke omfattet af miljøvurderingslovens krav om udarbejdelse af miljørapport.

Høringsperiode:

Forslag til kommuneplantillæg nr. 13 og forslag til lokalplan nr. 134 skal efter de gældende lovregler sendes i offentlig høring i minimum 8 uger.

Proces:

Efter høringsperiodens udløb skal kommunalbestyrelsen efter indstilling fra Natur-, Miljø- og Planudvalget og Økonomi- og Klimaudvikling behandle høringssvarene, hvorefter kommunalbestyrelsen kan vedtage planerne endeligt.

Prioritering:

I marts 2022 besluttede Økonomi- og Klimaudvalget retningslinjer for prioritering af lokalplaner. Lokalplanen for Kjøllegaard er i den lavest prioriterede kategori, og er blevet nedprioriteret grundet udarbejdelse af andre planer. Denne prioritering ligger til grund for at planforslagene har været under udarbejdelse siden november 2021.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Bilag 1 Forslag til kommuneplantillæg

Bilag 2 Lokalplanforslag

Bilag 3 Ejers projektbeskrivelse

Punkt 6: Ansøgning om ophævelse af strandbeskyttelseslinje for et opfyldt areal ved Rønne Havn

22/16704

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Natur-, Miljø- og Planudvalget besluttede i september 2022, at der skal udarbejdes en revision af den lokalplan, der er gældende for et lille opfyldt areal, der er beliggende mellem Rønne Havns store oplagsarealer og Galløkken Strand, så det bliver muligt at opføre de småbygninger til rekreative formål, som den nuværende lokalplan tillader.

Administrationen er blevet opmærksom på, at der findes en undtagelsesbestemmelse i naturbeskyttelsesloven, som - efter forudgående ansøgning fra kommunen - giver Kystdirektoratet mulighed for i særlige situationer helt at ophæve strandbeskyttelseslinjen. Administrationen foreslår derfor, at Natur-, Miljø- og Planudvalget afsøger denne mulighed.

Administrationen har udarbejdet et udkast til ansøgning til kystdirektoratet om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen. Natur-, Miljø- og Planudvalget skal beslutte om strandbeskyttelseslinjen skal søges ophævet.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- Bornholms Regionskommune ansøger Kystdirektoratet om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen for delområde 2 i lokalplan 115.
- udarbejdelsen af lokalplan for arealet sættes i bero.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Godkendt.

Sagsfremstilling

Natur-, Miljø- og Planudvalget besluttede 28. september 2022, at der skal udarbejdes en revision af lokalplanen for en mindre del af et tidligere lossepladsareal, der er beliggende mellem Galløkken Strand og Rønne Havns nyeste oplagsareal. Baggrunden for udvalgets beslutning var, at Kystdirektoratet ikke vil dispensere til de småbygninger, som den gældende lokalplan ellers tillader vil kunne opføres på dette areal. Kystdirektoratet har allerede givet dispensation til opførelse af et offentligt toilet, men vil ikke dispensere til en saunabygning eller andre tilsvarende rekreative servicebygninger, som ikke er henvendt til den brede offentlighed, før der foreligger en lokalplan med præcist udpegede byggefelt.

Administrationen er imidlertid blevet opmærksom på, at der i 2017 blev indført en særlig bestemmelse i naturbeskyttelsesloven som giver Kystdirektoratet mulighed for i sjældne tilfælde at ophæve strandbeskyttelseslinjen. Lovbestemmelsen er formuleret sådan, at kommunen selv skal søge om at få strandbeskyttelseslinjen ophævet.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at de særlige forhold, der skal være til stede for at kunne få strandbeskyttelseslinjen ophævet, vil være opfyldt for arealet ved Rønne Havns oplagsarealer. Hvis strandbeskyttelseslinjen bliver ophævet her, vil Bornholms Regionskommune kunne spare både tid og ressourcer og dermed undgå en betydeligt mere omstændelig lokalplanproces, som der ellers har været lagt op til. Endvidere vil Bornholms Regionskommune, som ejer arealet, heller ikke være nødsaget til efterfølgende at søge om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis kommunen i fremtidige situationer som grundejer måtte ønske at stille areal til rådighed for privatdrevne småbygninger.

Administrationen har udarbejdet et udkast til en begrundet ansøgning om ophævelse af strandbeskyttelsen på det nævnte areal. Ansøgningen er vedlagt som bilag til dette dagsordenspunkt.

Beliggenhed af arealet

Det areal, som denne sag omhandler, har i den gældende lokalplan nr. 115 betegnelsen delområde 2. Det er et ca. 5.6 ha stort opfyldt område beliggende mellem Galløkken Strand og Rønne Havns oplagsarealer.

Delområde 2 er omgivet af Rønne Havns oplagsarealer og Galløkken Strand. Området er adskilt fra Galløkken af den oprindelige kystskrænt.

Arealet vil ikke kunne planlægges til boliger, blandt andet fordi det er støjbelastet på grund af nærheden til Rønne Havns aktiviteter. Det er ikke tilladt at lokalplanlægge for nye boliger på støjbelastede arealer

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Lokalplan nr. 115

Igangsætning af lokalplan for et rekreativt areal ved Galløkken Strand

13.01.2023 Ansøgning om ophævelse af strandbeskyttelselinjen

Punkt 7: Vedtagelse af Temalokalplan nr. 128 for helårsboliger i 8 byer

22/2125

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget beslutter

Resumé

Forslag til lokalplan nr. 128 for helårsanvendelse har været i offentlig høring. Der kom 11 høringssvar, der ikke har medført forslag til ændring af planen.

Økonomi- og Klimaudvalget skal vedtage lokalplanen.

Indstilling

Direktøren indstiller at

- Lokalplan nr. 128 vedtages.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Stemmelighed. Mikael Benzon og Helle Munk Ravnborg anbefaler. Karen Lynn Jacobsen og Søren Schow anbefaler ikke. René Danielsson afventer sin stillingtagen.

Sagsfremstilling

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttede den 15. september 2021 at offentliggøre forslag til temalokalplan nr. 128 for helårsanvendelse.

Forslag til lokalplan nr. 128 har været i høring fra den 20. september til den 15. november 2021, og i supplerende høring fra den 29. september til den 24. november 2022.

Der er under høringerne indkommet 11 høringssvar som er vedlagt som bilag.

Boligreguleringsloven blev ændret pr. 1. januar 2021. Lovændringen har det formål, at krav om helårsanvendelse nu kan håndhæves for nybyggede boliger i forbindelse med ibrugtagningstilladelsen. Lovændringen kan dog kun finde anvendelse for lokalplaner, som er endeligt vedtaget efter 1. januar 2021.

Kommunalbestyrelsen vedtog i september 2019 temalokalplan nr. 103 for helårsbeboelse i 8 byer på Bornholm. Temalokalplan nr. 103 kan ses her:

https://dokument.plandata.dk/20_9647709_1569497814800.pdf

I forhold til den gældende Temalokalplan nr. 103, vil den nye temalokalplan nr. 128 medføre bestemmelser om, at nyopførte boliger i de omhandlede 8 byområder skal tages i anvendelse til helårsbeboelse inden 6 uger fra ibrugtagningstilladelse, så tomme nybyggede boliger undgås.

Lokalplansforslaget har været offentliggjort i 8 uger fra den 20. september til den 15. november 2021, og der er i perioden indkommet 10 høringssvar.

Administrationen blev imidlertid opmærksom på, at der i forslaget til lokalplan nr. 128, ved en teknisk fejl, var 56 matrikler, som ikke var nævnt i matrikellisten.

Forslaget til temalokalplan nr. 128 for helårsboliger i 8 byer på Bornholm er blevet rettet og har nu været sendt i en supplerende offentlig høring. Høringsperioden var 8 uger fra den 29. september til den 24. november 2022.

Der indkom under den supplerende høring 1 høringssvar.

Høringssvarene kan læses i deres fulde længde i bilag.

Høringssvarene 1 -8 er uden relevans for lokalplanens formål og anvendelsesbestemmelser. De indeholder spørgsmål til forståelse af lokalplanen eller kommentarer i anden anledning til administrationen.

Høringssvar nr. 9

Ejer af Birkebakken 10 påpeger, at han har en klagesag i Planklagenævnet vedrørende en afgørelse efter lokalplan 103 og at fremsættelsen af forslag til lokalplan 128 bør afvente Planklagenævnets afgørelse.

Administrationens bemærkning: I mellemtiden har Planklagenævnet truffet afgørelse i sagen og givet Bornholms Regionskommune medhold. Høringssvaret har derfor mistet sin relevans.

Høringssvar nr. 10

Der er modtaget høringssvar fra Generous Development i samarbejde med ejer af Nordfiletgrunden i Nexø.

Høringssvaret handler om ejendommen ”Nordfiletgrunden”. Høringssvaret anfører, at det ikke vil gavne Nexøs udvikling, hvis der ikke er mulighed for flexbolig anvendelse i lokalplan nr. 128. Det ønskes, at matriklerne udtages af lokalplanen, så det bliver muligt at anvende boligerne som flexbolig.

Administrationens bemærkning: En udbygning af Nordfiletgrunden med boliger vil være en så væsentlig ændring af det bestående miljø, at dette vil kræve en ny lokalplan. Dermed vil kommunalbestyrelsen igen kunne tage stilling til anvendelsen af boligerne. Høringssvaret giver dermed ikke anledning til at vedtage ændringer i lokalplan 128.

Høringssvar nr. 11 (supplerende høring)

Dorthe Stender på vegne af Ejerforeningen Lille Sandvig.

Ejerforeningen gør indsigelse over, at en mindre del af matriklen nr. 160 Allinge-Sandvig Markjorde er omfattet af lokalplan nr. 128. Et sommerhus er omfattet af lokalplanen og beliggende i byzone, mens den øvrige del af matriklen ligger i sommerhusområde. Ejerforeningen ønsker ikke, at sommerhuset bliver omfattet af lokalplanen. De oplyser, at sommerhuset har været anvendt som feriebolig i mindst 50 år.

Administrationens bemærkninger: Ejendommen er også omfattet i den nugældende lokalplan nr. 103 og har ligget i byzone mindst siden 2002. Ejendommen vil kunne tages i brug som helårsbolig og derved miste sin anvendelses-status som fritidshus og blive fastholdt til helårsbolig. Såfremt ejendommen ikke tages i anvendelse som helårsbolig, kan den hidtidige lovlige anvendelse som fritidshus fortsætte.

Det indstilles at ejendommen fastholdes i lokalplan nr. 128.

Proces: Når Økonomi- og Klimaudvalget har vedtaget planen endeligt, træder den i kraft ved offentliggørelse, og den gældende temalokalplan nr. 103 aflyses.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

Bilag 1 indsigelser

Punkt 8: Navngivning af privat fællesvej, Sømarken

22/15728

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter.

Resumé

I forbindelse med udstykningen af sommerhusgrunde på matr.nr 106ay – Pedersker, i Sømarken, skal der anlægges en ny privat fællesvej.

I henhold til Adresseloven, skal denne privat fællesvej navngives og kommunalbestyrelsen har uddelegeret dette til Natur-, Miljø- og Planudvalget.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- privat fællesvej på matr.nr 106ay – Pedersker, i Sømarken, navngives Sømarkshusene.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Godkendt.

Sagsfremstilling

Efter kommunalvalget i 2021, besluttede kommunalbestyrelsen at tage navngivning af veje, tilbage fra Center for Natur, Miljø og Fritid (NMF) og uddelegere det til Natur-, Miljø- og Planudvalget (NMPU).

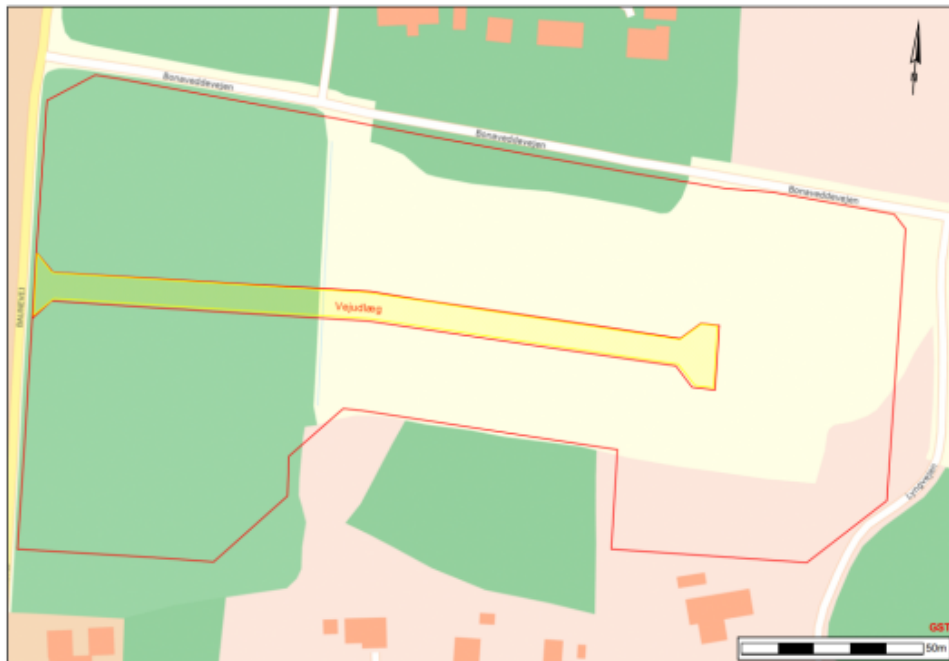
En privat fællesvej er en vej, som oftest ejes af en grundejerforening, en tredje part eller af de grundejerne, som har grund op til vejen. Private fællesveje er veje, der bruges af flere ejendomme, og som er åbne for offentlig trafik.

Grunden ligger på hjørnet af Bonaveddevejen og Baunevej i Sømarken, på Sydbornholm. Grunden vil blive udstykket i 14 dele, hvor den ene skal bruges til blandt andet vejudlæg.

Den nuværende ejer af grunden, matr.nr 106ay – Pedersker, er GK Invest Bornholm ApS, Store Torvegade 12, 3700 Rønne.

GK Invest Bornholm ApS har foreslået navnet: Sømarkshusene.

NMF finder at navnet er i overensstemmelse med 'Bekendtgørelse om Vejnavne og Adresser [BEK nr. 271 af 13/04/2018], §5 og §6'.

Økonomiske konsekvenser

Ingen – skilte mv. indeholdes i vejdriftsbudget.

Punkt 9: Orientering om miljøforureninger i 4. kvartal 2022

22/8480

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres.

Resumé

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres om større miljøforureningssager på Bornholm i perioden 1. november til 31. december 2022.

Indstilling

Direktøren indstiller,

- sagen til orientering

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

På Natur- og Miljøudvalgsmødet den 2. februar 2021 blev det vedtaget, at det daværende udvalg skulle modtage en kvartalsvis orientering om større forureningssager på Bornholm inden for udvalgets kompetenceområder.

Natur-, Miljø- og Planudvalget modtager på ovenstående baggrund orientering om forureningshændelser, som dækker perioden 1. november til 31. december 2022.

Der har i den nævnte periode ikke været større miljøforureninger.

Oversigt over miljøforureninger i perioden 1/11-31/12-2022

Miljøsag/hændelse	Antal
Trafikuheld/spild på vej	3
Forurening af jord/vand	2
Opskyl på strand	0
Drikkevand	0

De tre hændelser i kategorien ”Trafikuheld/spild på vej” omhandler mindre spild af olie på vejbane.

Hændelserne angivet i kategorien ”Forurening af jord/vand” fordeler sig på

- I. 1 hændelse med læk fra et oliefyr.
- II. 1 hændelse med en sunket jolle i Melsted Havn

Hændelserne nævnt i punkt I er overgivet til Oliebranchens Miljøpulje, og II blev afsluttet med beredskabets indsats i akutfasen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Punkt 10: Godkendelse af indsatsplan for regional jordforurening 2023

22/27962

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Natur-, Miljø- og Planudvalget besluttede den 30. november 2022, at sende forslag til ”Indsatsplan for det regionale jordforureningsområde i 2023” i fire ugers offentlig høring. Den 12. januar 2023 udløb høringsfristen og der er ikke indkommet kommentarer eller forslag til ændringer.

Indstilling

Direktøren indstiller at

- indsatsplan for det regionale jordforureningsområde i 2023 godkendes

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Godkendt.

Sagsfremstilling

I henhold til jordforureningsloven skal Bornholms Regionskommune (Center for Natur, Miljø og Fritid) årligt udarbejde en indsatsplan for det regionale jordforureningsområde, hvor der redegøres for den planlagte undersøgelses- og afværgeindsats det kommende år. For at inddrage offentligheden har indsatsplanen efter beslutning i Natur-, Miljø- og Planudvalget d. 30. november 2022 været sendt i 4 ugers høring på regionskommunens hjemmeside fra d. 14. december 2022 til d. 12. januar 2023.

Der er i perioden ikke indkommet kommentarer eller forslag til ændringer, og derfor ændres den endelige indsatsplan ikke i forhold til forslaget, som blev sendt i høring.

Den endelige indsatsplan er vedlagt som bilag.

Økonomiske konsekvenser

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen

Bilag

Indsatsplan 2023 for regional jordforurening

Punkt 11: Orientering om lovgivning af Nexø Hallens kunstgræsbane

21/11752

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Resumé

I 2021 godkendte Kommunalbestyrelsen en ansøgning fra den selvejende hal, Nexø Hallen I/S om en kommunegaranti til blandt andet en kunstgræsbane. Godkendelsen blev bevilliget på betingelse af, at miljøkravene til kunstgræsbanen kunne opfyldes. Det har endnu ikke været muligt at give en spildevandstilladelse til kunstgræsbanen.

Natur og Miljø er i proces med at få lovliggjort kunstgræsbanen. Der mangler stadig oplysninger for at kunne vurdere forholdene omkring udledning og nedsivning af drænvand fra banen. Der er positiv dialog omkring tilvejebringelse af de udestående oplysninger og der arbejdes på en retlig lovgivning, hvor de eksisterende forhold kan bestå indenfor rammene af miljølovgivningen. Er en retlig lovgivning ikke mulig ud fra sagens oplysninger vil banen kræves fysisk lovliggjort, hvilket kan indebære at den fjernes.

Indstilling

Direktøren indstiller

- sagen til orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Proces om lovgivning af Nexø Hallens kunstgræsbane

Natur-, Miljø og Planudvalget har anmodet administrationen om en orientering om sagsforløbet i forbindelse med lovgivning af miljøforholdene omkring kunstgræsbanen ved Nexøhallen.

Baggrund

I december 2019 blev spildevandsafdelingen orienteret om en kommende kunstgræsbane i Nexø. Spildevandsafdelingen var i dialog med Nexø Hallen fra ultimo 2019 til ultimo 2020. Der blev ikke indgivet nogen ansøgning i forbindelse med denne dialog.

I januar 2021 godkendte Kommunalbestyrelsen en kommunegaranti på 3.800.000,00 kr. Godkendelsen blev givet med krav om, at der kunne opnås tilladelser for miljøforholdene relateret til kunstgræsbanen.

Ultimo juli 2021 blev spildevandsafdelingen opmærksom på, gennem medierne, at banen allerede var taget i brug. Banen blev etableret maj – juni 2021.

Spildevandsafdelingen genoptog derfor kontakten til Nexø Hallen i september 2021.

I januar 2022 sendte spildevandsafdelingen en indskærpelse om, at Nexø Hallen skulle søge om tilladelse til de ulovlige forhold. De ulovlige forhold drejer sig om udledning og nedsivning af drænvand fra banen.

Fra februar 2022 blev der igen etableret kontakt mellem spildevandsafdelingen og Nexø Hallen. I marts 2022 indgik der analyseresultater fra drænvandet. Resultaterne blev sendt i høring hos relevante myndigheder i april 2022.

Nexø Hallen modtog endelig konklusion i juni 2022 om, at der manglede en dræntegning for kunstgræsbanen.

Natur-, Miljø- og Planudvalget blev orienteret d. 28. september 2022.

I november 2022 modtog Nexø Hallen et udkast med betingelser for en tilladelse.

Nexø Hallen orienterede i december 2022 spildevandsafdelingen om, at de har indgået en aftale med en rådgiver i forhold til miljøforholdene omkring kunstgræsbanen.

Spildevandsafdelingen og rådgiveren har været i dialog om krav og dræntegning, og det seneste materiale blev modtaget d. 12. januar 2023. Dette materiale er endnu ikke nået at blive gennemgået af spildevandsafdelingen inden fristen for dagsordenen.

Retlig lovliggørelse i 2023

På det foreliggende grundlag forventer Natur og Miljø, at en retlig lovliggørelse af kunstgræsbanen inden for 2023 er realistisk. Vurderingen er baseret på, at nye kræfter har taget over ved Nexø Hallen og den fortsatte positive dialog med Nexø Hallen og dennes rådgiver. Der er derfor ikke givet påbud om fysisk lovliggørelse.

Fysisk lovliggørelse

Hvis Natur og Miljø vurderer, at der ikke kan gives spildevandstilladelse eller at betingelserne ikke overholdes, kan der stilles krav om, at banen skal fjernes. Dette vil sige en fysisk lovliggørelse.

Udledningen og nedsivning af drænvand fra banen sker lige nu uden tilladelse og er derfor ulovlige. Natur og Miljø vurderer på nuværende tidspunkt at fysisk lovliggørelse er uproportional henset til den positive dialog med Nexø Hallen samt en vurdering af at de faktiske forhold, hvor en retlig lovliggørelse vurderes mulig.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Tidslinje for lovliggørelse af Nexø Hallens kunstgræsbane

Punkt 12: Orientering om meddelte miljøtilladelser og miljøgodkendelser til husdyrbrug i 2. halvår af 2022

22/19197

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres.

Resumé

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres om meddelte §16a-miljøgodkendelser og §16b-miljøtilladelser til husdyrbrug på Bornholm i perioden 1. juli til 31. december 2022.

Indstilling

Direktøren indstiller,

- Sagen til orientering

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

I henhold til gældende kompetenceplan skal Natur-, Miljø og Planudvalget modtage en orientering hvert halve år om, hvor mange §16a-miljøgodkendelser og §16b-miljøtilladelser der er meddelt til husdyrbrug på Bornholm.

§16a-miljøgodkendelser og §16b-miljøtilladelser til husdyrbrug meddeles efter Husdyrbrugloven. Den 1. august 2017 trådte ændringen af husdyrbrugloven m.v. i kraft, hvor der blev gennemført en del af Fødevarer- og Landbrugspakkens hovedformål om at målrette og forenkle husdyrreguleringen. Det væsentligste element i husdyrregulering er, at reguleringen af husdyrbrugenes anlæg og reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning er blevet adskilt.

Med ændringen fra 2017 omfatter kommunens konkrete afgørelser om godkendelse eller tilladelse til husdyrproduktion alene anlægget, dvs. navnlig staldene og gødningslagre. Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse.

Reguleringen baseres på en produktionsramme, der bliver udtrykt i m² produktionsareal i stedet for antal dyr. Den nye model betegnes *stipladsmodellen*.

Stipladsmodellen inddrager den nyeste faglige viden om ammoniakfordampning (emission) fra gødningsoverfladerne, idet ammoniakemissionen i højere grad afhænger af produktionsarealets størrelse end af det årligt producerede antal dyr. Ammoniakemissionen fra husdyrbruget skal beregnes for alle staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg ved ansøgninger om godkendelse og tilladelse efter husdyrbruglovens §§ 16 a og 16 b.

Det, der skal beregnes, er ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Definitionen af et husdyrbrug i Husdyrbruglovens forstand, er alene de anlæg, øvrige driftsbygninger m.v. til brug for husdyrhold, der ligger på samme ejendom. Husdyrbruget omfatter begrebsmæssigt ikke selve udbringningsarealerne og emission fra kilder på udbringningsarealerne, dvs. navnlig udbragt husdyrgødning, vil allerede af den grund ikke skulle medregnes i husdyrbrugets emissioner. Sådanne emissioner er i stedet reguleret i generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Husdyrbrug med en emission på over 750 kg NH₃-N pr. år skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Oversigt over meddelte §16a-miljøgodkendelser, §16b-miljøtilladelser og tillæg til eksisterende §16a/§16-tilladelser i perioden 1/7-31/12-2022 kan ses i vedlagte bilag. Af oversigten fremgår for hver af de meddelte tilladelser om de inkluderer udvidelser af produktionsareal og lagre til husdyrgødning. Endvidere fremgår af oversigten den beregnede

vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) samt den beregnede faktiske emission fra det konkrete husdyrbrug, og meremission i forhold til nudrift og 8 årsdrift.

Der er samlet meddelt 1 stk. §16b-miljøtilladelse og 2 stk. §16a-miljøgodkendelser og 1 tillæg til eksisterende §16b-miljøtilladelse på Bornholm i perioden 1. juli til 31. december 2022.

Oversigt over meddelte §16a-miljøgodkendelser, §16b-miljøtilladelser og tillæg til eksisterende §16b/16a-tilladelser i perioden 1/7-31/12-2022

Tilladelsestype/dyretype	Godkendelse af eksisterende produktionsareal	Godkendelse til udvidelse af produktionsareal	Godkendelse til nyt opbevaringsanlæg til husdyrgødning	Omlægning til anden produktionsform	Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk emission (kg NH ₃ -N/år)	Meremission nudrift (kg NH ₃ -N/år)	Meremission 8 års-drift (kg NH ₃ -N/år)
§16b	Blandet dyrehold	X			503	493	493	493
Tillæg til eks. §16b	Slagtesvin	X			1.882	1.882	209	0
§16a	Slagtesvin	X		X	5.312	4.929	382	2.696
	Slagtesvin	X		X	4.269	3.849	419	419

*Der er i tabellen rundet op til nærmeste hele kg N-NH₃/år

Oversigten, som ses herover, er også vedlagt som bilag i mere læsevenlig version.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Bilag

Oversigt over meddelte §16a-miljøgodkendelser, §16b-miljøtilladelser og tillæg til eksisterende §16b/16a-tilladelser fra 1/7-31/12-2022

Punkt 13: Orientering om rottebekæmpelse og biodiversitetsfremmende indsatser

23/1182

Politisk sagsgang

Natur, Miljø og Planudvalget orienteres.

Resumé

På baggrund af en konkret tilsynssag ved Tejn Slamlager er Natur og Miljø stødt på en situation, hvor hensynet til øget biodiversitet er stødt sammen med hensynet til håndhævelse af miljølovgivning. Udvalget orienteres på den baggrund om den administrative praksis på området.

Arealet omkring Tejn Slamlager har af Bornholms Energi og Forsyning (BEOF) tidligere været holdt fri for opvækst af højt græs, krat og lignende, med henblik på at undgå rotter. De seneste års voksende fokus på tabet af biodiversitet fik BEOF til at pleje arealerne mere ekstensivt så vegetationen fik lov til at vokse og brede sig for at skabe flere levesteder til dyre- og plantearter. De ændrede forhold gav også rotterne bedre livsbetingelser. Rotterne begyndte at sprede sig til naboarealerne og de nærliggende huse, hvor de kan gøre stor skade og udgør en sundhedsmæssig risiko.

Udfordringen med balancen mellem hensyn til øget biodiversitet og miljølovgivningens formål er aktuelt og forventes at blive ved med at være det de næste mange år. Natur og Miljø har derfor udarbejdet et notat, der beskriver, praksis og de overvejelser kommunen bør gøre i forbindelse med egne biodiversitetsfremmende indsatser og i vores vejledning af borgere og virksomheder.

Indstilling

Direktøren indstiller

- Sagen til orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Baggrunden for denne orientering er en aktuel rottesag på og omkring Tejn Slamlager.

I en årrække er vegetationen på arealet omkring bygninger på Tejn slamlager blevet holdt nede for at undgå rotter. Sådan har forholdet været ind til sommeren 2022, hvor BEOF ved Tejn slamlager vælger at stoppe med at slå græsset på arealerne og holde krattet nede. Man ønsker, at det ”grønne” areal skal være et sted med øget biodiversitet og mindst muligt påvirket af menneskets aktiviteter.

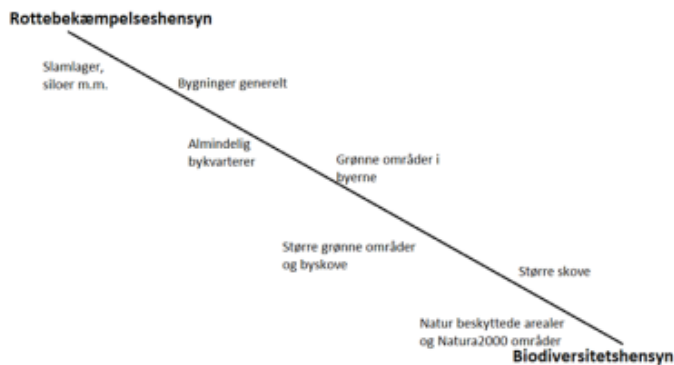
Det resulterede i, at det kommunale miljøtilsyn ved den årlige kontrol kunne konstatere høj græsvegetation rundt om bygningerne og brombærkrat samt tomatplanter inden i selve slamlageret og som følge deraf et væsentligt rotteproblem. Rotterne ved slamlageret har spredt sig til naboarealerne og er trukket ind i 18 nærliggende huse i Tejn med skader og sundhedsrisici til følge.

Eksemplet viser, at en konsekvens ved at lave biodiversitetsfremmende tiltag er, at man under særlige omstændigheder også skaber bedre vilkår for rotter. Sagen har derfor givet anledning til at beskrive, hvilke overvejelser kommunen fremadrettet bør gøre sig i forbindelse med egne biodiversitetsfremmende indsatser og i vores vejledning af borgere og virksomheder. Formålet er at sikre at der tages hensyn til både fremme af biodiversitet og rottebekæmpelse. Notatet kaldes for ’Klog biodiversitet og rottebekæmpelse’ og er vedlagt som bilag.

Klog biodiversitet går ud på, at man i højere grad undersøger potentialet af det område, hvor man ønsker en højere biodiversitet. På nogle arealer vil det måske ikke gavne biodiversiteten i synderlig stort omfang, hvis de bare overlades til sig selv. Resultatet vil i mange tilfælde være at nogle få hurtigvoksende græsarter, vil blive dominerende på bekostning af

mere langsomt voksende og lyskrævende arter. Hvis konsekvensen samtidig er, at rotter nu har mulighed for at flytte ind i et nyt område, er det måske ikke det værd.

Herunder ses en illustration fra notatet der på en graf viser, hvor fokus bør være, på forskellige areal typer og lokaliseringer i forhold til rottebekæmpelses- eller biodiversitetshensyn.

Jo længere til venstre man er i illustrationen des større bør fokus bør der være på hensynet til muligheder for rotteforebyggelse og -bekæmpelse. Her kan man stadigvæk have vild natur eller foretage naturplejende tiltag der gavner biodiversiteten. Det er dog vigtigt at man ikke samtidig skaber forhold der øger rottebestanden.

De areal typer der findes til højre på illustrationen, er typisk naturarealer langt fra bygninger og menneskeskabte fødekilder. Rotter er tilpasset det urbane miljø, og derfor ikke særlig udbredt i naturen. Jo længere til højre på grafen man bevæger sig des færre hensyn til rotteforebyggelse og -bekæmpelse er nødvendige, når man arbejder med at forbedre forholdene for natur og biodiversitet.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Bilag

Notat om klog biodiversitet og rottebekæmpelse

Punkt 14: Anlægsregnskab for renovering af havnekontoret på Svaneke Havn

21/4792

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal godkende anlægsregnskabet for renovering af havnekontoret på Svaneke Havn, idet projektet er afsluttet i regnskab 2022. Anlægsbevillingen er godkendt i kommunalbestyrelsen den 27. juni 2019 og forhøjelser af anlægsbevillingen er godkendt i kommunalbestyrelsen den 30. april 2020 og den 24. juni 2021.

Der skal forelægges kommunalbestyrelsen særskilt anlægsregnskab for anlægsarbejder med bruttoudgifter over 2 mio. kr., jf. Kasse- og Regnskabsregulativets bilag 5.4.1.

Indstilling

Direktøren indstiller, at:

- anlægsregnskabet for renovering af havnekontoret godkendes, idet overskuddet på 66.594 kr. tilbageføres til driftsbevilling 55 Ejendomme og service, vedligeholdelsespuljen vedrørende andre faste ejendomme, i forbindelse med budgetoverførslerne fra 2022 til 2023.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 27. juni 2019 en anlægsbevilling på 500.000 kr. til renovering af havnekontoret på Svaneke Havn.

Projektets formål var en renovering af bygningernes klimaskærme, så de kom på et acceptabelt niveau. Svaneke Havnekontor benyttes som servicebygning (baderum, vaskefaciliteter, toiletter) for havnens sejlere, kontorfaciliteter til havnefogeden, mødelokale for den lokale sejlklub og turistinformation.

Ejendomsservice gennemførte en tilbunds gående bygningsregistrering af ejendommen, og det blev nødvendigt at forhøje anlægsbevillingen med 1.500.000 kr. i 2020 og 1.398.000 kr. i 2021, så den samlede anlægsbevilling udgør 3.398.000 kr. De tidligere dagsordenspunkter kan ses i bilagene.

Entreprenørfirmaet Jens Møller Gudhjem A/S vandt licitationen ved at afgive det laveste tilbud, som var tildelingskriteriet i udbudsmaterialet udarbejdet af ekstern rådgiver.

Facader og gavle blev sandblæst som noget af det første. Når bygningen blev sandblæst og det gamle murværk blev synligt viste det sig, at der var store sætningsskader i begge gavle. Det var derfor nødvendigt at rive dem ned og starte forfra med opmuring af dem.

Anlægsbevillingen blev forhøjet på baggrund af den konstaterede nødvendige udbedring. Dette medførte at tidsplanen blev rykket ca. 3 måneder.

Herefter forløb projektet som planlagt og fulgte både den reviderede tidsplan og anlægsbudgettet.

Økonomiske konsekvenser

Center for Ejendomme og Drift, Ejendomsservice, har gennemført projektet i overensstemmelse med projektbeskrivelsen og anlægsbevillingen forelagt kommunalbestyrelsen den 27. juni 2019, den 30. april 2020 og den 24. juni 2021.

Samlet økonomi i hele kroner	Korr. anlægsbevilling	Forbrug 2020	Forbrug 2021	Forbrug 2022	Samlet forbrug
Håndværkerudgifter	2.539.400 kr.		2.707.730 kr.	208.346 kr.	2.916.076 kr.
Variable omkostninger	114.500 kr.				0 kr.
Uforudsete udgifter	297.600 kr.		32.394 kr.		32.394 kr.
Ekstern rådgivning og øvrige omkostninger	395.800 kr.	150.546 kr.	208.803 kr.		359.349 kr.
Intern projektstyring (1,5 % af samlet anlægssum, dog efter medgået tid)	50.200 kr.	13.243 kr.	37.028 kr.		50.271 kr.
I alt, afrundet	3.398.000 kr.	163.789 kr.	2.985.955 kr.	208.346 kr.	3.358.090 kr.

Beløb i hele kroner	Korr. anlægsbevilling	Rådighedsbeløb*	Samlet forbrug	Overskud
I alt	3.398.000 kr.	3.424.684 kr.	3.358.090 kr.	66.594 kr.

*Beløbet er prisreguleret med 26.684 kr. i forbindelse med budgetoverførslerne fra 2020 til 2022.

Overskuddet på 66.594 kr. tilbageføres til vedligeholdelsespuljen vedrørende andre faste ejendomme under driftsbevilling 55 Ejendomme og service. Tilbageførslen sker i forbindelse med sagen om budgetoverførsler fra 2022 til 2023, som forventes at blive godkendt i kommunalbestyrelsen i april måned 2023.

Bilag

Bilag 1 - Anlægsbevilling til renovering af havnekontoret i Svaneke. 27.06.19

Bilag 2 - Anlægsbevilling til renovering af havnekontoret i Svaneke. 30.04.20

Bilag 3 - Anlægsbevilling til renovering af havnekontoret i Svaneke. 24.06.21

Punkt 15: Anlægsregnskab for etablering af pædagogiske læringsmiljøer og madskole på Paradisbakkeskolen – byggeri

17/10712

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal godkende anlægsregnskabet for etablering af pædagogiske læringsmiljøer og madskole på Paradisbakkeskolen – byggeri, idet projektet er afsluttet i regnskab 2022 med et overskud på 1.429.645 kr. Anlægsbevillingen er godkendt i kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019.

Der skal forelægges kommunalbestyrelsen særskilt anlægsregnskab for anlægsarbejder med bruttoudgifter over 2 mio. kr., jf. Kasse- og Regnskabsregulativets bilag 5.4.1.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- Sagen til orientering i Børne- og Skoleudvalget.

Direktøren indstiller til at

- anlægsregnskabet for etablering af pædagogiske læringsmiljøer og madskole på Paradisbakkeskolen – byggeri godkendes.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-01-2023

Orientering givet.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 28. februar 2019 en anlægsbevilling på 21.829.000 kr. til etablering af pædagogiske læringsmiljøer og madskole på Paradisbakkeskolen – byggeri.

Projektet er en del af det samlede projekt om ombygning af de fire skoler uden for Rønne. Ombygningerne understøtter elevernes læring og lever op til folkeskolens intentioner. Projektet omfattede en opdatering af ventilationen i alle læringsrum for at sikre et godt indeklima, og en tilbygning til fagfløjen, der kunne skabe bedre overblik og sammenhæng mellem rummene og introducere både læringstrapper og fordybelsesrum-i-rum. Der blev tillige etableret et væksthuse til at understøtte læring i blandt andet biologi.

Projektet vedrørende madskole omfattede en total ombygning af en hel fløj, der tidligere indeholdt gymnastiksal, omklædningsrum og gårdtoiletter. Her blev etableret et industrikøkken, hvor der laves mad til alle skolens elever.

De nye læringsmiljøer blev afleveret jf. tidsplanen, madskolen en uge senere grundet lidt udfordringer med styringen af enhættten.

Der blev indhentet gode priser især på ventilationen. Entreprisen blev vundet af en københavnsk entreprenør, hvor prisen lå under budgettet. Dette har medført, at projektet udviser et overskud.

Økonomiske konsekvenser

Center for Ejendomme og Drift, Ejendomsservice har gennemført projektet i overensstemmelse med projektbeskrivelsen og anlægsbevillingen forelagt kommunalbestyrelsen den 28. februar 2019.

Der er givet en fælles anlægsbevilling til projektering af alle skolebyggerierne.

Det er besluttet at anlægsbevillingen til projektering og anlægsbevillingerne til selve byggerierne skal ses i sammenhæng i forhold til økonomien. Et eventuelt overskud på projekteringsbevillingen kan dermed anvendes på byggeribevillingerne og omvendt.

Beløb i hele kroner	Forbrug 2019	Forbrug 2020	Forbrug 2021	Forbrug 2022	Samlet forbrug
Håndværkerudgifter	13.232.041 kr.	5.743.072 kr.	1.057.740 kr.	32.241 kr.	20.065.094 kr.
Miljøundersøgelser	54.698 kr.				54.698 kr.
Entrepriseforsikring	61.256 kr.	2.022 kr.	207.918 kr.		271.196 kr.
Byggetilladelse	28.830 kr.	1.890 kr.	322 kr.		31.042 kr.
Øvrige udgifter	21.486 kr.	56.562 kr.	12.193 kr.	7.375 kr.	97.616 kr.
I alt	13.398.311 kr.	5.803.546 kr.	1.278.173 kr.	39.616 kr.	20.519.646 kr.

Beløb i hele kroner	Anlægsbevilling	Rådighedsbeløb*	Samlet forbrug	Overskud
I alt	21.829.000 kr.	21.949.291 kr.	20.519.646 kr.	1.429.645 kr.

*Beløbet er prisreguleret med 120.291 kr. i forbindelse med budgetoverførslerne fra 2019 til 2022.

Anlægsregnskabet udviser et overskud på 1.429.645 kr., som er tilgået kassebeholdningen.

Dette projekt er forankret i Center for Ejendomme og Drift under Natur-, Miljø- og Planudvalget, men sagen fremlægges også for Børne- og Skoleudvalget.

Bilag

Anlægsbevilling til etablering af pædagogiske læringsmiljøer og madskole på Paradisbakkeskolen - byggeri

Punkt 16: Anlægsregnskab for pædagogiske læringsmiljøer på skolerne og madskole - projektering

17/10712

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal godkende anlægsregnskab for pædagogiske læringsmiljøer på skolerne – projektering, som omhandler selve projekteringen af ombygningerne på de fire skoler udenfor Rønne: Kongeskærskolens, Svartingedal Skole, Paradisbakkeskolen og Hans Rømer Skolen.

Projektet er afsluttet i regnskab 2022.

Anlægsbevillingerne blev godkendt i kommunalbestyrelsen den 21. december 2017 og den 20. september 2018.

Projekterne vedrørende selve ombygningerne er alle afsluttet i 2020 og 2022, og er behandlet som særskilte dagsordenspunkter, hvorfor dette punkt alene omfatter selve projekteringen, der er afsluttet med et underskud på 834.707 kr.

Der skal forelægges kommunalbestyrelsen særskilt anlægsregnskab for anlægsarbejder med bruttoudgifter over 2 mio. kr., jf. Kasse- og Regnskabsregulativets bilag 5.4.1.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- Sagen til orientering i Børne- og Skoleudvalget.

Direktøren indstiller, at:

- anlægsregnskabet for pædagogiske læringsmiljøer på skolerne og madskole - projektering godkendes.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-01-2023

Orientering givet.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 21. december 2017 og den 20. september 2018 en samlet anlægsbevilling på 7.164.500 kr. til projektering. Projektet omfattede projektering af læringsmiljøer på Kongeskærskolens, Svartingedal Skole, Paradisbakkeskolen og Hans Rømer Skolen samt etablering af to madskoler på henholdsvis Paradisbakkeskolen og Hans Rømer Skolen.

Der blev indgået kontrakt med konsulentvirksomheden Nova 5, der benyttede en bornholmsk underrådgiver til den tekniske del af projekterings- og byggestyringsopgaven.

Der har til projekterne været tilknyttet byggeudvalg med politisk deltagelse.

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2020 blev projektet vedrørende etableringen af madskolen på Hans Rømer Skolen annulleret.

Projekteringen skal ses som en del af de afsluttede projekter på de fire skoler uden for Rønne, hvor projekterne er blevet udført ud fra skolernes og politikernes ønsker og godkendelse.

Grunden til overskridelsen af budgettet var det oprindelige krav til rådgiver om, at man ønskede et nyt ventilationsanlæg. Dette kunne leverandøren ikke levere, hvorfor rådgiver måtte projektere anderledes omkring ventilationsløsningen.

Ligeledes viste det sig ved ombygningen af kantine og køkken til madskolen på Paradisbakkeskolen, at gulvkonstruktionen ikke var, som tegningerne viste. Det krævede fornyet projektering. Derudover skulle rådgiver projektere en ny bygning til teknisk servicepersonale, da det eksisterende rum til opbevaring af diverse maskiner mv. skulle bruges til ventilationsanlægget til køkkenet. Dette var ikke med i rådgiveraftalen.

Økonomiske konsekvenser

Center for Ejendomme og Drift har gennemført projekteringen af pædagogiske læringsmiljøer på skolerne og madskole i overensstemmelse med projektbeskrivelse og anlægsbevillingerne forelagt kommunalbestyrelsen.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 21. december 2017 en anlægsbevilling på 3.949.700 kr. til projektering af nye pædagogiske læringsmiljøer.

Den 20. september 2018 godkendte kommunalbestyrelsen at forhøje den eksisterende anlægsbevilling med 3.214.800 kr. Anlægsbevillingen blev udvidet til også at inkludere rådgivnings- og projekteringsfasen vedrørende etablering af madskolerne, samt forsikringer og andre udgifter i opstartsfasen, således at den samlede anlægsbevilling til projektering af nye læringsmiljøer og madskoler udgjorde 7.164.500 kr.

Anlægsbevillingen til projektering og anlægsbevillingerne til selve byggerierne skal ses i sammenhæng i forhold til økonomien. Se afsnittet om samlet afrapportering nedenfor.

Beløb i hele kroner	Forbrug 2017	Forbrug 2018	Forbrug 2019	Forbrug 2020	Forbrug 2021	Forbrug 2022	Samlet forbrug
Rådgiverhonorar	96.450 kr.	3.279.380 kr.	1.907.602 kr.	926.085 kr.	192.967 kr.	19.300 kr.	6.421.784 kr.
Optegning af skole m.v.		193.333 kr.					193.333 kr.
Projektforskring		159.519 kr.		33.744 kr.			193.263 kr.
Intern projektering		236.763 kr.	179.529 kr.	81.779 kr.	22.879 kr.		520.950 kr.
Konsulentbistand		64.790 kr.					64.790 kr.
Øvrige udgifter		177.260 kr.	-123.284 kr.				53.976 kr.
Uforudsete udgifter		14.000 kr.	325.596 kr.	260.466 kr.			600.062 kr.
I alt, afrundet	96.450 kr.	4.125.045 kr.	2.289.443 kr.	1.302.074 kr.	215.846 kr.	19.300 kr.	8.048.158 kr.

Beløb i hele kroner	Anlægsbevilling	Rådighedsbeløb*	Samlet forbrug	Underskud
I alt	7.164.500 kr.	7.213.451 kr.	8.048.158 kr.	-834.707 kr.

* Beløbet er prisreguleret med 48.951 kr. i perioden fra 2017 til 2020.

Tabel 1.

Underskuddet på 834.707 kr. er fragået kassebeholdningen.

Samlet afrapportering af projekterne Nye læringsmiljøer på skolerne udenfor Rønne samt madskole på Paradisbakkeskolen.

Med afslutning af det ovenstående projekteringsprojekt er samtlige projekter om nye læringsmiljøer på skolerne udenfor Rønne afsluttet.

Nedenfor fremgår en samlet afrapportering af projekterne i helhed.

Kommunalbestyrelsen besluttede i forbindelse med budget 2016 at igangsætte et større fornyelsesprojekt af læringsmiljøerne på skolerne udenfor Rønne. Formålet var at læringsmiljøerne blev udviklet til at kunne understøtte nutidens undervisningsform.

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2018 blev det besluttet, at projektet også skulle omhandle madskolerne på Paradisbakkeskolen og Hans Rømer Skolen. Ved indgåelse af budgetaftalen for 2020 blev projektet vedrørende madskolen på Hans Rømer Skolen annulleret.

I løbet af årene 2017-2020 er den økonomiske ramme til projekterne blevet udvidet og forskudt mellem årene. Samlet set er der givet fem anlægsbevillinger. De fem anlægsregnskaber udviser samlet set et overskud på 934.775 kr. jf. nedenstående tabel 2.

Samlet økonomi i hele kroner	Anlægsbevilling	Rådighedsbeløb	Samlet forbrug	Overskud/underskud
Projektering	7.164.500 kr.	7.213.451 kr.	8.048.158 kr.	-834.707 kr.
Kongeskærskolen*	6.470.600 kr.	6.519.957 kr.	6.243.289 kr.	276.668 kr.
Svartingedal Skole*	5.962.300 kr.	5.962.300 kr.	6.017.759 kr.	-55.459 kr.
Paradisbakkeskolen	21.829.000 kr.	21.949.291 kr.	20.519.646 kr.	1.429.645 kr.
Hans Rømer Skolen	11.132.300 kr.	11.174.227 kr.	11.055.599 kr.	118.628 kr.
I alt	52.558.700 kr.	52.819.226 kr.	51.884.451 kr.	934.775 kr.

Tabel 2.

Anlægsregnskabet for Kongeskærskolen og Svartingedal Skole (markeret med * i tabel 2) blev begge afsluttet i 2020 og anlægsregnskaberne blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 29. april 2021. Nettooverskuddet på 221.209 kr. blev tilbageført til puljen til nye læringsmiljøer i forbindelse med budgetoverførslerne fra 2020 til 2021. Puljen udgjorde herefter 873.554 kr.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 27. juni 2022 at bevilge 873.554 kr. fra puljen til flytning af Svaneke Børnehus til Mælkebøtten, hvorefter puljen var brugt.

Anlægsregnskaberne vedrørende projektering og ombygningerne på Paradisbakkeskolen og Hans Rømer Skolen er afsluttet i 2022, og udviser samlet set et overskud på 713.566 kr. der er tilgæet kassebeholdningen jf. særskilte anlægsregnskaber.

Dette projekt er forankret i Center for Ejendomme og Drift under Natur-, Miljø- og Planudvalget, men sagen fremlægges også for Børne- og Skoleudvalget.

Bilag

Anlægsbevilling til pædagogiske læringsmiljøer på skolerne fase 3 - projektering

Anlægsbevilling til pædagogiske læringsmiljøer på skolerne og madskoler – projektering

Anlægsregnskab for etablering af pædagogiske læringsmiljøer på Svartingedal Skole - byggeri

Anlægsregnskab for etablering af pædagogiske læringsmiljøer på Kongeskærskolen - byggeri

Punkt 17: Anlægsregnskab for etablering af pædagogiske læringsmiljøer på Hans Rømer Skolen – byggeri

17/10712

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal godkende anlægsregnskabet for etablering af pædagogiske læringsmiljøer på Hans Rømer Skolen – byggeri, idet projektet er afsluttet i regnskab 2022 med et overskud på 118.628 kr. Anlægsbevillingen er godkendt i kommunalbestyrelsen den 25. juni 2020.

Der skal forelægges kommunalbestyrelsen særskilt anlægsregnskab for anlægsarbejder med bruttoudgifter over 2 mio. kr., jf. Kasse- og Regnskabsregulativets bilag 5.4.1.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- Sagen til orientering i Børne- og Skoleudvalget.

Direktøren indstiller, at:

- anlægsregnskabet for etablering af pædagogiske læringsmiljøer på Hans Rømer Skolen – byggeri godkendes.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-01-2023

Orientering givet.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 25. juni 2020 en anlægsbevilling på 11.132.300 kr. til etablering af pædagogiske læringsmiljøer på Hans Rømer Skolen – byggeri.

Hans Rømer Skolen er den sidste skole af de fire skoler uden for Rønne, som har gennemgået en ombygning, der understøtter elevernes læring og som lever op til folkeskolens intentioner.

Projektet omfattede en opdatering af ventilationen i alle læringsrum for at sikre et godt indeklima, samt en ombygning af fagfløjen, der kunne skabe bedre overblik og sammenhæng mellem rummene og introducere både læringstrapper og fordybelsesrum-i-rum.

Projektet forløb efter tidsplanen og der har ikke været nogen væsentlige uforudsete udgifter. Projektet blev afleveret til tiden således, at skolen kunne tage de nye rum i brug som planlagt.

Økonomiske konsekvenser

Center for Ejendomme og Drift, Ejendomsservice har gennemført projektet i overensstemmelse med projektbeskrivelsen og anlægsbevillingen forelagt kommunalbestyrelsen den 25. juni 2020.

Der er givet en fælles anlægsbevilling til projektering af alle skolebyggerierne.

Det er besluttet, at anlægsbevillingen til projektering og anlægsbevillingerne til selve byggerierne skal ses i sammenhæng i forhold til økonomien. Et eventuelt overskud på projekteringsbevillingen kan dermed anvendes på byggeribevillingerne og omvendt.

Beløb i hele kroner	Forbrug 2020	Forbrug 2021	Forbrug 2022	Samlet forbrug
Håndværkerudgifter	8.749.424 kr.	1.612.122 kr.	187.071 kr.	10.548.617 kr.
Miljøundersøgelser	69.538 kr.	0 kr.	0 kr.	69.538 kr.
Entrepriseforsikring	24.452 kr.	0 kr.	0 kr.	24.452 kr.
Byggetilladelse	6.044 kr.	43.918 kr.	1.890 kr.	51.852 kr.
Øvrige udgifter	111.676 kr.	6.741 kr.	242.723 kr.	361.140 kr.
I alt	8.961.134 kr.	1.662.781 kr.	431.684 kr.	11.055.599 kr.

Beløb i hele kroner	Anlægsbevilling	Rådighedsbeløb*	Samlet forbrug	Overskud
I alt	11.132.300 kr.	11.174.227 kr.	11.055.599 kr.	118.628 kr.

*Beløbet er prisreguleret med 41.927 kr. i forbindelse med budgetoverførslerne fra 2020 til 2022.

Anlægsregnskabet udviser et overskud på 118.628 kr., som er tilgået kassebeholdningen.

Dette projekt er forankret i Center for Ejendomme og Drift under Natur-, Miljø- og Planudvalget, men sagen fremlægges også for Børne- og Skoleudvalget.

Bilag

Anlægsbevilling til etablering af pædagogiske læringsmiljøer på Hans Rømer Skolen - byggeri

Punkt 18: Gensidig orientering

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Gensidig orientering givet.

Punkt 19: Sager til høring

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- Følgende sendes i høring:

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 01-02-2023

Ingen sager til høring.

Punkt 20: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til kabellægning af gadebelysning i Nexø i 2023

23/1272

Punkt 21: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til reovering af omklædnings- og badefaciliteter i Rønne Idrætshal

23/369

Punkt 22: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udskiftning af den resterende del af vinduerne på Ullasvej 23 og 15-17 i Rønne, etape 3

22/16982

Punkt 23: Lukket: Lukket sag: Anlægsbevilling til indretning af mødelokaler i Dams Gård til midlertidig brug

23/450

Punkt 24: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til reovering af boliger og ventilationsanlæg på Plejehjemmet Toftegården

22/7442

Punkt 25: Lukket: Lukket punkt: Fire nye brandkøretøjer og finansiering af merudgifter

22/3297

Punkt 26: Lukket: Lukket punkt: Ophævelse af reservation til børnehus på Pileløkken i Allinge

22/26909